

Izhaja vsako soboto in velja:

vse leto K 10.—
 pol leta „ 5.—
 četrt leta „ 2:50

Inserati:

Petit-vrsta 1krat stane 20 vinarjev.
 — Pri večkratni inserciji po dogovoru. —

OSK.

Uredništvo sprejema le frankirane rokopise
 ter jih ne vrača.

Uredništvo je v Ljubljani, Knaflcove ulice 5,
 I. nadstr., upravništvo pa ravnolam spodaj.

Posamezna številka 20 vin.

Politično-satirični tednik.

Campetti Drugi ali voda in zlato.

(Črtica iz življenja presvetlega kneza in pastirja.)

Dvorni kaplan Nace je položil časopis na mizo in se je zamislil. „Sicer bi pri tem pomagal hudič! Ali kaj! Saj je namen dober in posvečuje sredstva“, je mrmral potihoma.

Mislil je na bajanico ali čarodejno šibico, s katero je mogoče najti vode, pa tudi zlata in srebra, in naj bi bilo skrito še tako globoko v zemlji, in naj bi sedel hudič na njem z devetkrat zavihanim repom. Mislil je na slavnega Italijana Campettija, ki je našel s svojo čarovno palico mnogo studencev in žlahtnih rud v Italiji in Nemčiji ter imponiral celo slovečemu fiziku Amorettiju.

Sam je že včasih poizkušal, seveda ni našel ničesar, ker ni imel prave vere, pa tudi prave šibice ne.

„Od mlade vrbe jo mora odrezati nag mož o polnoči na sveti večer“, tako je bilo tiskano v Kolomanovem blagoslovu.

„Nag mož — vruga, sitno bo to, če bom moral letati tako okrog. Nahod in poln koš drugih bolezni ti žuga, o Nace, sin mojega očeta! Pa, ali moraš iti sam? Čemu vendar so Marijini fantje? Kolikokrat sem že katerega videl v grmovju čisto „lahko“ oblečenega! Seveda ni bil sam.“

Prebrisani Nace je še dolgo premišljeval, kako bi z bajanico izboljšal finance svojega ubogega škofa Antona.

Ko je preudaril vse dodobra, je šel k svojemu revnemu gospodu in mu razodel svoje namere. In tako se je zgodilo, da je šel pomladanskega dne škof z dvema kaplanoma po svojih obširnih posestvih iskat zlate žile in drugih dragocenih rud. Kaplan Nace je nosil šibico. Držal jo je, v svesti si prevažnega posla, spoštljivo in s svetim strahom v trepetajoči roki.

Iskali so ves dan, pa niso našli ničesar. Proti večeru pa se je dogodilo nekaj prav čudnega.

Kaplan Nace je stopal vstric škofa; kar je začutil v roki, da se je potresla šibica. Škof Anton je stal niže, kaplan Nace z rudosledno šibico pa malo više tako, da so mu bile roke tako visoko, kakor škofov klobuk. Ko je torej kaplan Nace začutil, da se je potresla šibica, je polglasno šepetal: „Voda, zlato, pokimaj z glavo!“

Bajanica je bila prav tedaj nad glavo Antonovo. Tedaj pa se je zazibala še močnejše in se je trikrat nagnila nad škofovo glavo.

Kaplana sta ostrmela in sam škof je ves osupel odprl usta. Niso si mogli razlagati čudeža. Naposled se Nacetu posveti v glavi „Zlata ni v glavi, to je enkrat ena! Torej je — voda!“

Težko so prihajale te modre besede dvornemu kaplanu Nacetu z jezika in nič kaj prijazni ni bil pogled, ki ga je z njim ožgal razjarjeni knez in pastir.

Klavrno so lezli vsi trije domov. Bajanico so vrgli v globok tolmun umazane Ljubljance, zlata pa niso šli iskat na ta način nikdar več.

Satyr.

Lepa beseda najde lepo mesto.

„Dober dan!“ so pozdravljali farani svojega župnika.

„Če je dober, pa ga požrite!“ jim je odgovarjal duhovnik. Ljudje fajmoštrovih besedi niso bili nič kaj veseli. Godrnjali so po tihem; reči pa se ni predrznil nihče ničesar.

Edino Jurkova Mica je primerno odgovorila nevljudnemu možakarju. Ko ji je odzdravil tako prijazno kakor drugim, je zakričala za njim: „Če bi bil dober, bi ga bili že zdavnaj požrli vi farji!“

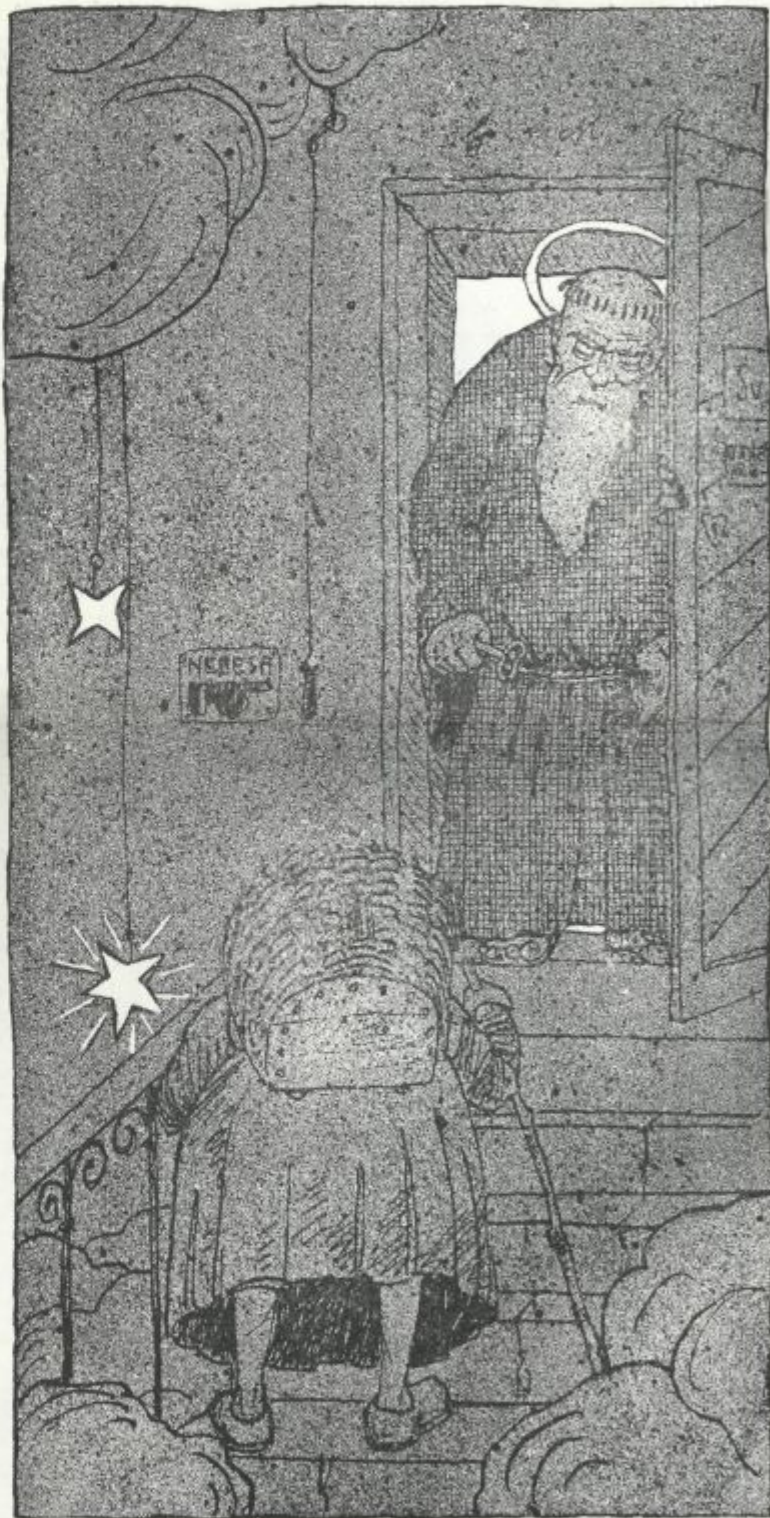

Pogumen mož.

Vrhovni gubernator varšavski se tako boji revolucijonarcev, da je odnesel šila in kopita iz nevarne Rusije. Odslej bo vodil upravne in policijske posle zdaj iz Berolina, zdaj iz Pariza, zdaj iz Londona. Kadar bo nevarnost posebno velika, se namerava preseliti na Popokatepetelj.

Zasluzena nebesa.

— Odpri mi raj, sveti Peter! Molila sem kakor svetnica, delala sem kakor črna živina, postila sem se kakor [jetnik in romala po vseh božjih potih.

— Vse to še ni dosti, baba sitna! Preveč imaš grehov!

— Jemnasta vendar! Naš fajmošter Bisagar —

— Stoj! Če si pa trpela v fari kranjskega fajmoštra, potem si pa devetkrat zaslužila sveta nebesa. Alo, le naglo noter, da ne bo prepiha!

Iz kluba modrijanov.

Krmavželj: Svet postaja površen in materialen. Sedaj celo „Osa“ nima več pravega smisla za visoko politiko, ker dopušča, da naše pametne razgovore izpodrivajo puhli Otrobar in blebetave tercijalke. Marsikaj sem imel povedati, pa sem vse pozabil v poslednjih dveh tednih.

Petoliznik: No, saj je celo doktor sv. pisma pozabil, da je obljubil odložiti odgovorno uredništvo „Slovenca“.

Krmavželj: Kdor bi pisal enkrat zgodovino slovenskega naroda, naj ne kliče nas iz grobov, ako ne najde v „Osi“ vseh potrebnih podatkov.

Podrepnik: Svet računa le s praktičnimi razmerami, odkar je nadškof Sedej na katoliškem shodu razlagal praktično krščanstvo. Sicer sem že pozabil njegova navodila za tisto praktično krščanstvo, toda saj imamo dovolj zgledov.

Krmavželj: Dr. Šusteršič, general vsega slovenskega krščanstva, mora vendar najbolj znati upoštevati praktično krščanstvo. Kot praktičen kristjan stanuje brezplačno v Ovičarjevi hiši.

Podrepnik: Še bolj praktično je, da ima v hiši tudi Ljudsko posojilnico, ki jo pomolze lahko trikrat na dan.

Krmavželj: Ako ne bi bil praktičen kristjan, bi mu duhovniki še vedno smrdeli kakor kozli. Toda njegov praktični nos se je privadil še vse drugačnemu smradu. 16% žlindra n. pr. mu diši tako prijetno, kakor narodnemu pesniku nageljček in rožmarin.

Podrepnik: Dr. Šusteršič je na sebi spoznal, da je dobro, ako začne človek krščansko karijero pri nemških burših. Tudi svojega sina vzgaja v nemškem duhu.

Krmavželj: Ko se bo sinko pozneje prelevil v slovenskega katolika, ga bodo duhovniki bolj veseli, kakor devetindevetdeset pravičnih Slovencev. Seveda si ga izbero takoj za svojega voditelja.

Petoliznik: Škofova stranka je bila sploh vedno bolj praktična kakor pa liberalna. Škofovo glasilo udriha samo po osebah in ustanovah, od katerih mu ni pričakovati nikoli nobenega dobička. Nemško hranilnico pardonira, ker je odrinila lepe denarce za škofijsko cerkev. Nemških šol ne le ne kritizira, temveč je indirektno celo pomagalo ustanoviti nemško šolo v Šiški, in to po svoji ljubljenci, bivši nuni z grofovsko krono. Tudi to je praktično krščanstvo!

Krmavželj: Kaj se bomo jezili zaradi tega! Vsi praktični in diplomatični ljudje uvažujejo dejanske razmere. Ruski car je pobegnil s svojo rodbino na Dansko, ker se mu zdi, da v kraljestvu Danskem še vendar ni toliko gnilobe, kakor v njegovi državi doma.

Petoliznik: Italija je naša najboljša zaveznica, zato pa tudi ne mine teden, da bi pazljive straže na meji ne prijele kakšnega vohuna.

Krmavželj: Italija je že večkrat poudarjala, da se ne mara vtikati v naše notranje razmere, zato pa je italijanski naučni minister pred kratkim sprejel tržaškega državnega poslanca, da mu obrazloži srčne želje avstrijskih Italijanov in da se pogovorita, kako bi prisilili avstrijsko vlado, da ustanovi Italijanom vseučilišče v Trstu.

Podrepnik: In ko so bili v Dalmaciji napovedani vojaški manevri, so v italijanski zbornici, kakor se pač spodobi vernim zaveznikom, takoj protestirali, da bi se avstrijska mornarnica guncala po italijanskem morju.

Krmavželj: Kakšno italijansko morje! Ne klobasaj tako neumno! Saj se vendar o plimi in oseki pomeša italijanska voda z avstrijsko!

Podrepnik: Ali pa tudi vesta, zakaj so bili letos kombinirani manevri v Dalmaciji? Zato, ker je mladi baron Chlumecky pred mesecem nasvetoval Avstriji, naj iznova okupira Dalmacijo. V Avstriji so namreč v devetdesetih letih popolnoma pozabili, da imajo tudi ob Jadranskem morju provincijo.

Krmavželj: Ali vama je znana naj-novejša bolezen? Pravi se ji diplomatski nahod. Ta nova bolezen učinkuje na veliko daljavo, n. pr. z Dunaja v Carigrad. Govoril sem s profesorjem dr. Bergmannom, ki so ga pred kratkim poklicali k sultanu v Carigrad. In doktor Bergmann mi je pravil, da sultanu ni nič posebno hudega in da ga tare le žalost, ker mu nagaja Bolgarija.

Podrepnik: Vlada ukrenejo marsikaj praktičnega, česar mi ne razumemo. Tako n. pr. je ruski car odšel s svojo rodbino na Dansko. Tu je bila odločilna le splošno priznana ljubezen do tašče. Carica je baje silila za svojo taščo v Kodanj. V visokih krogih je vse narobe: ti čudaki hrepene po onem, česar se boje nižji sloji. Od nas treh bi gotovo nihče ne tiščal k tašči. Pst! **B.**

Pijanček in Ženoljub.

(Resnična povest iz polupreteklega časa.)

Pijanček je taval pozno ponoči domov; medpotoma je našel ob cesti mrtvega fajmoštra Ženoljuba.

„Oho,“ si je mislil, „ta je eden izmed onih, ki zapeljuje žene in dekleta, ga je pa ljubosumen fant potipal s kolom po glavi. S tem grešnikom si utegnem še kaj zaslužiti!“

Zadel je farja na rame in ga nesel proti vasi. Kmalu je prišel do samotne krčme, ki pa je bila že zaprta.

„Žganja mi dajte!“ je zavpil in tolkel po vratih.

„Dvanajst je že in sedaj ne bomo odpirali krčme!“ se je oglasila krčmarjeva žena v postelji.

„Ako mi ne odprete takoj, se vam obesim na vrata!“ ji je zagrozil pijanček.

„Le kar obesi se!“ je zakričal krčmar, misleč, da se ponočnjak samo šali.

Pijanček je privezal Ženoljuba na vrata, legel za bližnji plot in zaspal...

Zjutraj na vse zgodaj je vstala krčmarjeva žena in odpirala vrata. Kri ji je zastala, ko je prestrašena reva zagledala obešenega mrliča. Vsa preplašena je tekla k možu in mu povedala, da se je res obesil ponočnjak, ki je snoči zahteval žganja.

Vsi v hiši so zagnali velik krik in vik. Hlapci in dekle so prestrašeni gledali sedaj mrliča, sedaj zopet gospodarja. Ta je bil priteknel v sami srajci in v spodnjicah pred vrata, ker je v svoji razburjenosti pozabil obleke in obuvala.

Glasni hrup in šunder je zbudil pijančka za plotom; debelo je pogledal naokoli, ker ni vedel, kje da je, in ker je pozabil ponočni dogodek. Toda kmalu se je spomnil, kaj je bil storil. Prav hladnokrvno se je bližal kričočem.

„Kaj pa imate? Ali se je zgodila nesreča, da tako vpijete, kakor neumni?“ je vprašal z nedolžnim obrazom.

„Ježeš, ježeš!“ je stokala obupana krčmarica ter mu pripovedovala, kaj se je zgodilo.

„Zakaj pa mu niste dali piti?“ jo je pokaral pijanček. „Ali ne poznate božje zapovedi, ki se glasi: „Nasiti lačne in napoji žejne!“ To vam prinese hude posledice! Kaznovali vas bodo! Zapro vam krčmo!“

„Ježeš, ježeš!“ je javkala žena.

„Dajte mi dvesto kron, pa ga odnesem in živa duša ne zve ničesar!“

Krčmar je takoj naštel pijančku dvesto kron in ta je snel mrliča z vrat in odrinil ž njim dalje.

Opoldne je solnce močno pripekalo in pijanček je bil hudo žejen. Dospel je v drugo krčmo, posadil Ženoljuba na stol in mu položil roke pa glavo na mizo. Nato si je naročil prav imenitno kosilo in prosil natakario, naj hodi in govori kar najtiše, češ, da se gospod ne zbude.

Ko se je dobro najedel in napil, je dejal gostilničarki, da bodo že gospod vse plačali, in je odšel.

Skril se je za bližnji kozelc, od koder je mogel opazovati krčmo.

Bližala se je noč... Gostilničarka se je bila menda že naveličala mučnega čakanja. Stopila je večkrat k Ženoljubu in ga podrezala med rebra. Ali gospod so spali kaj trdno spanje; niso se niti genili.

„To je pa vendar od sile!“ si je mislila začudena krčmarica, pograbila največjo kuhalnico in začela udrihati po Ženoljubovem cilindru. Tudi natakario ni držala rok križem, in kmalu se je zvrnil mrlič pod mizo. —

„Oh, milostivi gospod, oprostite, saj nisva hoteli tako hudo!“ sta zaregljali obedve in poizkušali, da bi postavili gospoda na noge. Sedaj šele sta opazili, da je Ženoljub mrtev. Od strahu sta skoraj omedleli. Medtem se je vrnil pijanček v hišo.

„So se že zbudili gospod?“ je mirno vprašal gostilničarko.

Reva se je vsa tresla in jecljala: „Mrtev... kuharica ga je po glavi!“

„Krčmarica tudi!“ je javkala kuharica.

„Moj gospod, moj gospod, tako dobri ste bili, in sedaj sta vas ubili ti sraki! Na vislice ž njima! Takoj pojdem po orožnike! Moj Bog, moj Bog!“

Glasno je tarnal lisjak, vil obupno roke, in se držal tako žalostno, da bi ga lahko zavidal vsak gledališki igralec.

„Za Boga milega, ne storite nama vendar kaj takega!“ je prosila potrta gostilničarka in ga prijala za roko. „Vse vam dam, kar hočete, samo molčite!“

„Dobro“, je dejal pijanček, „dajte mi štiristo kron, pa porečem doma, da je gospoda zadela kap.“

Dobil je zahtevani denar, naložil Ženoljuba na rame in odšel po cesti. Med potoma je srečal pijanček izgubljenega, oslepelega osla in ga ujel. Posadil je mrliča nanj, ga dobro privezal na žival in jo zapodil proti vasi, kjer so imeli semenj. Prodajalci so bili razpostavili po tleh vse polno kozic in piskrov in suhe robe. Prav ponižno so se odkrivali jezdecu. Toda gospod se niso nič zmenili za pobožno množico, ampak jahali naravnost med lonce in kozice! Nič ni pomagalo vpitje lončarjev; preplašeni osel je dirjal po posodi in kmalu naredil mnogo škode. Ubogi dolgoušec ni vedel, kam bi se obrnil. Bog ve, kaj bi se bilo še zgodilo, da ni prišel mimo hudič, ki se je usmili svojega prijatelja — in ga vzel s sabo v pekel.

Fred.

Čudotvorni lesteneč.

Krčmar Cvičkomir je bil rojen pijanec. Skral ga je od zore do mraka, od mraka do dne. Njegova žena se je bala, da ne bi se ga lotila bolezen. Šla je torej k župniku tožit svojega nezmerne dedca in ga prosila, naj ji svetuje, kako bi ozdravila Cvičkomira prehude žeje.

Župnik Vinskimeh pa je bil Cvičkomiru dober prijatelj. Imel ga je jako rad, še rajši pa njegovo vince.

„Že prav, ljuba moja“, je dejal sitni babnici. „Vaš mož ima premalo trdne volje, da bi se poboljšal. Sam se ne bo mogel odvaditi pijančevanja. Veste kaj? Recite mu, naj kupi nov, lep lesteneč in ga podari naši cerkvi. Kadar bo potem zopet hudoba izkušala možakarja, naj misli grešnik na podarjeni lesteneč, naj na glas zavpije: Ne, ne, in rešen bo grde izkušnje!“

Žena se je vrnila domov in se tako dolgo jokala in javkala in silila v moža, da ji je naposled vendarle obljubil ravnati se po Vinskimehovem nasvetu.

Prihodnjo nedeljo se je oglašil pri župniku. Vinskimeh ga je veselo sprejel, ker je za krčmarjem prinesel hlapec krasen lesteneč. Župnik ga je ogledaval in občudoval od vseh strani... Da bi bilo veselje še večje, je povabil cerkvena ključarja in takoj se je pričelo gostovanje ter trajalo tja do poznega mraka. Vse je šlo po volji, le zdajz zdaj je gospod Vinskimeh zažugal prejšnjemu Cvičkomiru, rekoč:

„Prijatelj, lesteneč, lesteneč!“

To je res pomagalo. Krčmar je ostal kolikortoliko trezen, zato pa je lezlo vino čimdalje bolj župniku v glavo. Naposled ni ubogemu abstinentu več pretil s prstom, temveč kar s pestjo, in ni se

izražal več v lepih perijodah, ampak stokal je s sladkim nasmehom:

„Cvi-ci-Cvičkomir, le-le-le dajmo ga še!“ To je bilo krčmarju preveč. Zavil je lesteneč lepo v papir in segel po klobuku.

„Ka-ka-kaj pa je to?“ je protestiral župnik Vinskimeh.

„Ej, gospod župnik, brez zamere,“ je odgovoril Cvičkomir. „Jaz sem že dober, meni je lesteneč že pomagal! Zdaj ga pa vzamem s sabo in ga obesim v svoji krčmi, da bo pomagal tudi vam, kadar pridete k meni v gostilnico!“

Ferdo Plemič.

Pobožna želja.

„O, da bi bil postal tehan ali vsaj fajmošter!“ je vzdihnil hudodelec, obsojen na vislice.

„Kaj pa bi ti pomagalo to sedaj?“ ga je radovedno vprašal ječar.

„Gotovo bi se utrgala vrv vsled teže mojega blagoslovljenega telesa!“

Fred.

— E — prijatelj, kaj je pravzaprav to, e, socialdemokrat?

— Socialdemokrat je človek, ki bi imel rad mnogo zaslužka in malo dela.

— E, prijatelj, ehe, potem sem tudi jaz — mhe — socialdemokrat z dušo — e — in s telesom. E?

Odgovori uredništva.

x + y. Morebiti kaj drugega? — R. P. Rokopise moramo imeti najkasneje vsak torek popoldne. Uredništvo sodeluje le izjemoma, da imajo sotrudniki kolikor največ besede.